

VERSLAG NESTKASTONDERZOEK 1972 VAN DE NIVON- VOGELWERKGROEP IJMUIDEN

Het late voorjaar was er de oorzaak van dat de eerste controledag op 22 april nog weinig bizonders opleverde. Het merendeel der kasten was nog leeg of bevatte slechts een in aanbouw zijnd nest, in een enkel kastje lagen een paar eieren.

Gelukkig is daarna de schade snel ingehaald en kunnen we aan het eind van het broedseizoen zeggen dat het derde jaar van ons nestkastenonderzoek een even groot succes is geworden als het in 1971 was.

Doordat het grootste deel van de kasten voor mezen bestemd is, behoorden zij ook tot de meest voorkomende bewoners, alhoewel het aantal soorten vogels ieder jaar groter wordt. Hadden we het vorige seizoen een Zwarte-Mees - met twee broedsels - als nieuwkomer in één onzer kastjes (helaas liet hij dit jaar verstek gaan), ditmaal waagden ook enkele Ringmussen, een Boomklever en een Roodborstje de sprong naar door ons opgehangen kunstmatige holten.

Al met al een aardig resultaat dat we ook in de komende jaren hopen te evenaren of zelfs te overtreffen. Tot slot nog een woord van dank aan eigenaren en beheerders van de terreinen waar onze kasten hangen voor de medewerking die we ook nu weer bij ons onderzoek hebben ondervonden.

Totaal overzicht

	<u>1970</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>
aantal nestkasten	63	116	124
bezet	42 (67%)	94 (81%)	101 (81%)
bewoond door:			
Koolmees	73 %	53 %	49,4%
Pimpelmees	22,5%	35,7%	46,2%
Glanskopmees	4,5%	2 %	1,1%

	<u>1970</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>
Zwarte Mees	-	2,3%	-
Spreeuw	-	1,7%	1,1%
Bosuil	-	0,3%	0,4%
Ringmus	-	-	2,3%
Boomklever	-	-	0,6%
Roodborst	-	-	0,7%
Totaal aantal jonge vogels	325	689	728

Overzicht per gebied:

De mezenkastjes zijn vrnl. van het type "Wageningen", 30x12x12 cm. met een vlieggat van 27 tot 40 mm; een aantal heeft echter enigszins afwijkende afmetingen.

I. Begraafplaats "Duinhof"

42 nestkasten (1970: 46, 1971: 40), 38 mezen- en 2 spechtenkasten, 1 Bosuil- en 1 vliegenvangerkast.

Aantal jonge vogels:	<u>1970</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>
Koolmees	154	142	88
Pimpelmees	63	125	131
Glanskopmees	15	15	8
Zwarte Mees	-	16	-
Ringmus	-	-	17
Bosuil	-	-	3

Omstreeks koninginnedag leek zich een catastrofe te voltrekken op Duinhof, ca. 15 kastjes werden door vandalen van de bomen getrokken, de nesten gedeeltelijk vernield. Dankzij het feit dat het snel ontdekt werd en dat het broedseizoen nog in het beginstadium verkeerde, zijn veel vogels, vooral mezen, opnieuw begonnen. Toch bleven er van de mezenkasten zes onbewoond, evenals de vliegenvangerkast.

Net als vorig jaar hebben Koolmezen in de beide spechtenkasten gebroed. Opmerkelijk is het sterk teruglopen van de Koolmees en de opkomst van de Pimpelmees vergeleken bij 1970.

II Velserbeek

40 nestkasten (1970 : 17, 1971 : 38), 33 mezen-, 4 vliegenvanger- en 2 alternatieve kastjes en 1 spechtenkast.

Aantal jonge vogels:	<u>1970</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>
Koolmees	83	122	127
Pimpelmees	10	55	76
Spreeuw	-	-	8
Boomklever	-	-	5

Van de mezenkastjes bleven er drie leeg, terwijl één spoorloos verdween. De vier vliegenvangerkastjes zijn ook niet bewoond, evenals één der alternatieve kastjes (ca. 20 cm. hoog, driehoekig); in het andere broedde een Pimpelmees.

Hoewel er dit jaar veel spechten gehoord en gezien zijn en ook verscheidene nesten zijn ontdekt (Grote Bonte Specht), werd de door ons voor hem bestemde kast door een Spreeuw bezet, die er twee nesten van vier jongen in groot bracht. Wél probeerden spechten in mezenkastjes binnen te dringen, met beschadiging tot gevolg; één kastje moest dan ook van een nieuwe voorzijde worden voorzien, maar dat was voor een Pimpelmees geen bezwaar om er binnen enkele dagen al weer een nest in te bouwen.

III Heerenduinen

42 nestkasten (1970 : geen, 1971 : 38), waarvan 33 bestemd voor mezen, 3 voor Bosuilen (2 kasten en 1 zgn. "schoorsteenpijp"), 4 voor vliegenvangers, 1 voor een specht en één voor een Torenavalk.

Aantal jonge vogels;	<u>1971</u>	<u>1972</u>
Koolmees	135	135
Pimpelmees	66	130
Spreeuw	11	-
Bosuil	2	-
Roodborst	-	7

De Bosuilen lieten het dit jaar afweten, evenals een eventuele Torenavalk. In de spechtenkast broedde ook hier een Koolmees. Van de vliegenvangerkastjes bleven er drie leeg, in één echter werd half juni een leeg nest gevonden; of het bewoond is geweest en zo ja door welke soort vogel is niet bekend, daar regelmatige controle van deze kast achterwege is gebleven. In het vroege voorjaar werd in dit terrein door ons een oude flinke nestkast gevonden, gedeeltelijk beschadigd; bij wijze van experiment werd hij op ca. 50 cm. hoogte opgehangen aan een boom. Toen er begin juni in gekeken werd, zat een Roodborstje op acht eieren te broeden; hieruit zijn zeven jongen gekropen en ook uitgevlogen. Gezien het vergevorderde seizoen kan het reeds het tweede broedsel geweest zijn.

IV Diversen

Nog niet vermeld zijn enkele grote kasten die elders dan in de drie genoemde gebieden zijn geplaatst, t. w. in de kerktoren van Driehuis en in die aan de burg. Enschedelaan in Santpoort een Kerkuilenkist.

Voorts zijn nog twee Torenavalkkasten in de gemeente neergezet, nl. bij het "Velsermoerasje" (de ijsbaan ten oosten van de Velsertunnel) en bij het defensieterrein in de Velsbroekpolder.

Alle vier zijn onbewoond gebleven, hoewel op en in de kast bij het Velsermoerasje meermalen een Torenavalk gesignaleerd is.

NIVON VOGELWERK GROEP IJMUIDEN

Sekr. E. Boer

P. C. Hoofllaan 76

Driehuis - Velsen.